

אוזלת היד של טראמפ מול סין משליכה על ישראל

written by פרופ' זכי שלום | 19.05.2026

בשנים האחרונות משנה יפן בהדרגה את השפה שבה היא מדברת על סין ועל טאיוואן. אם בעבר ניסתה טוקיו להימנע כמעט מכל אמירה שעלולה להתפרש כהכנה לעימות צבאי, הרי שכיום בכירים יפנים מדברים בגלוי על האפשרות שמלחמה סביב טאיוואן תהפוך גם למשבר ביטחוני ישיר עבור יפן עצמה.

נקודת המפנה הבולטת הייתה ב-7 בנובמבר 2025, כאשר ראש ממשלת יפן, סנאאה טאקאיצ'י, אמרה בדיון בפרלמנט היפני: אם מצב חירום סביב טאיוואן יכלול שימוש בכוח ובספינות מלחמה, "הדבר עלול להוות מצב המאיים על הישרדותה של יפן". משמעות הדברים הייתה ברורה: טוקיו כבר אינה רואה בטייוואן סוגיה רחוקה, אלא מוקד העלול להשפיע ישירות על ביטחונה הלאומי.

החשש היפני נובע בראש ובראשונה מן העמדה הסינית. ב-31 בדצמבר 2023 הצהיר נשיא סין שי ג'ינפינג בנאום השנה החדשה שלו כי סין תתאחד שוב בוודאות עם טאיוואן. שי הבהיר שוב ושוב כי איחוד טאיוואן עם סין הוא "יעד אסטרטגי והיסטורי שאינו נתון למשא ומתן". בפסגה שקיים עם נשיא ארצות הברית, דונלד טראמפ, בבייג'ינג לפני מספר ימים החרף שי את הטון והזהיר כי סוגיית טאיוואן היא הנושא הרגיש והחשוב ביותר ביחסי סין-ארצות הברית, וכי טיפול שגוי בנושא עלול להוביל לעימות בין המדינות.

אלא שמבחינת יפן וטייוואן, המרכיב המדאיג ביותר איננו רק סין ☹️ אלא דווקא השינוי בגישה האמריקנית. במהלך אותה פסגה נמנע טראמפ מלהתחייב במפורש להגן על טאיוואן במקרה של מתקפה סינית. כאשר נשאל האם ארצות הברית תגן על טאיוואן, השיב שאינו רוצה לדבר על כך. הוא אף לימד זכות על הנשיא הסיני וטען שהוא אינו רוצה במלחמה. במקביל, טראמפ הדגיש כי ארצות הברית צריכה להיזהר מלהיגרר למלחמה רחוקה באסיה. בנוסף, הוא שב וטען כי סין צריכה להחזיר את תעשיית השבבים לשטח האמריקני.

ושינגטון אינה נוטשת את טאיוואן, אך בטאיפיי ובטוקיו גוברת התחושה שהמחויבות האמריקנית כבר איננה חד משמעית כפי שהייתה בעבר. יותר ויותר גורמים באזור מעריכים כי במקרה של עימות ישיר מול סין, ארצות הברית תפעל בזהירות רבה ותנסה להימנע ככל האפשר ממלחמה רחבת היקף.

התחושה הזאת מתחזקת גם על רקע התנהלות ארצות הברית מול איראן. למרות העליונות הצבאית הברורה של ארצות הברית וישראל, ולמרות מצבה האסטרטגי הקשה של איראן לאחר שנים של עיצומים ושחיקה כלכלית, טראמפ עדיין לא הצליח להביא את טהרן לנקודת שבירה

ברורה. מבחינת מדינות רבות, עצם העובדה שמשטר האייתוללות ממשיך לעמוד על רגליו, ולא נכנע ללחץ האמריקני, נתפסת כסימן לחוסר החלטיות אמריקני² או לפחות לחוסר נכונות ללכת עד הסוף.

במצב כזה, כל הסכם עתידי בין וושינגטון לטהרן, שיותיר את המשטר האיראני על כנו ללא הכרעה ברורה, עלול להתפרש בעולם כהוכחה לכך שארצות הברית וישראל לא הצליחו להשיג ניצחון מלא. מסר כזה עשוי להשפיע גם על הדרך שבה סין וקוריאה הצפונית מעריכות את כוח הרצון האמריקני ואת מידת הנכונות של וושינגטון להגן על בעלות בריתה באסיה, כולל יפן, הפיליפינים וטייוואן.

במקביל, קוריאה הצפונית ממשיכה בשיגורי טילים סמוך ליפן, וחלקם אף עברו מעל שטח יפני. ההתפתחויות הללו שינו עמוקות את החשיבה הביטחונית היפנית. יותר ויותר אסטרטגים ביפן מאמינים כיום כי עימות סביב טיוואן לא יישאר מוגבל לשטח טיוואן בלבד, אלא ישפיע ישירות גם על ביטחונה של יפן ועל נתיבי המסחר החיוניים לה.

מכאן עולה גם הלקח הרחב יותר עבור ישראל: אפילו מדינה הנהנית מברית אסטרטגית עמוקה עם ארצות הברית, כמו טיוואן, מגלה כיום שאין ערובות מוחלטות וקבועות לנצח. התמיכה האמריקנית עשויה להיות חזקה מאוד³ אך היא תמיד תלויה בנסיבות פוליטיות ואסטרטגיות משתנות. לכן, מבחינת ישראל, המסקנה חייבת להיות ברורה: ישראל זקוקה לברית עם ארצות הברית, אך עליה להבטיח תמיד כי ביכולתה להגן על עצמה גם ללא התערבות צבאית אמריקנית ישירה.

פורסם במקור ראשון, בתאריך 19 במאי 2026.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.